

DİL

DERGİSİ

LANGUAGE JOURNAL

SAYI / NUMBER: 176/1
HAZİRAN / JUNE 2025

TOMER

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

ISSN : 1300-3542
E-ISSN : 2980-0072

Ankara Üniversitesi

**Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma
Merkezi TÖMER**

Adına İmtiyaz Sahibi

(Owner on Behalf of TÖMER)

- Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN
(Ankara Üniversitesi)

Baş Editör

(Editor in Chief)

- Doç. Dr. Bahtiyar MAKAROĞLU
(Ankara Üniversitesi)

Editör Kurulu

(Editors)

- Doç. Dr. Aytaç ÇELTEK
(Kırıkkale Üniversitesi)
- Doç. Dr. Soner AKŞEHİRLİ
(Ege Üniversitesi)
- Prof. Dr. Özgün KOŞANER
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
- Prof. Dr. B. Ümit BOZKURT
(Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
- Doç. Dr. Aysun KUNDURACI
(Yeditepe Üniversitesi)
- Doç. Dr. Duygu SARISOY
(Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Yazım ve Dil Editörleri

(Copy Editors)

- Öğr. Gör. Özkan AYDIN
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Ömer CELEP
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Sinan AK
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Alkım HANTAŞ
(Ankara Üniversitesi)
- Öğr. Gör. Cemil KURT
(Ankara Üniversitesi)

Yayın Editörleri

(Production Editors)

- Öğr. Gör. Yasemin GÜÇLÜTÜRK
(Ankara Üniversitesi)
- Arş. Gör. Dr. Kübra KARACA
(Ankara Üniversitesi)

Grafik Tasarım-Dizgi

(Graphic Designer and Tecnical Support)

- Zuhale AKIN
(Ankara Üniversitesi)

Yayın İdare Merkezi Adresi

(Contact Address)

DİL DERGİSİ EDITÖRLÜĞÜ

Ankara Üniversitesi Tandoğan Yerleşkesi
Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu Binası
4. Kat 06560 Yenimahalle - ANKARA
Tel: (312) 214 13 50/6046 Fax: 600 01 31

İnternet Sitesi (Website)

<http://dildergisi.ankara.edu.tr/>

Danışma Kurulu

(Advisory Board)

- Prof. Dr. A. Sumru ÖZSOY (*Boğaziçi Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Nermin YAZICI (*Hacettepe Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Ümit Deniz TURAN (*Anadolu Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Ayşe KIRAN (*Hacettepe Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Mustafa AKSAN (*Toros Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Kutlay YAĞMUR (*Tilburg University*)
- Prof. Dr. İlknur KEÇİK (*Anadolu Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Yeşim AKSAN (*Toros Üniversitesi*)
- Prof. Dr. S. Nalan BÜYÜKKANTARCIOĞLU (*Çankaya Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Kamil İŞERİ (*Dokuz Eylül Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Belma HAZNEDAR (*Boğaziçi Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Hatice SOFU (*Çukurova Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Nevin ÖZKAN (*Ankara Üniversitesi*)
- Prof. Dr. Fatma Hülya ÖZCAN (*Anadolu Üniversitesi*)
- Doç. Dr. Zeynep Zeren ATAYURT FENGİ (*Ankara Üniversitesi*)

ISSN 1300 - 3542 / e-ISSN: 2980-0072

1988 yılında yayın hayatına başlayan **Dil Dergisi**, çift-kör hakem değerlendirilmesinin yapıldığı uluslararası bir dergidir. Dergide, Dilbilim ve Dil Öğretimi alanlarında farklı konuların ya da kuramsal yaklaşımların sunulduğu çalışmalar yer almaktadır. Dergiye yalnızca Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılan makaleler kabul edilmektedir.

Dil Dergisi TRDizin, MLA, CEEOL, BRILL ve SOBİAD dizininde taranmaktadır. Temmuz 2014 tarihinden itibaren altı ayda (Haziran ve Aralık) bir yayımlanır. Dergi Creative Commons Atıf-Gayri Ticari-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Dil Dergisi is a double blind peer-reviewed international journal that began its publication in 1988. The journal provides a platform for different theoretical and thematic approaches to Linguistics and Language Teaching. We accept only manuscripts written in Turkish and English.

Dil Dergisi is indexed in TRDizin, MLA, CEEOL, BRILL and SOBİAD. Since 2014, it is published twice a year, in June and December. The Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

Bu Sayının Hakemleri

(Referees of this Issue)

- Ayten BÜLBÜL (*Necmettin Erbakan Üniversitesi*)
- Betül ÇETİN (*Dokuz Eylül Üniversitesi*)
- Ekin ŞEN (*University of Duisburg-Essen*)
- Elif ARICA AKKÖK (*Ankara Üniversitesi*)
- Enis OĞUZ (*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*)
- Esra AYDIN (*Kocaeli Üniversitesi*)
- Gökhan ÇETİNKAYA (*Ankara Üniversitesi*)
- Gülten ÜNAL (*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*)
- Meltem SARGIN (*Dokuz Eylül Üniversitesi*)
- Mustafa ÖZTÜRK (*Boğaziçi Üniversitesi*)
- Nalan BÜYÜKKANTARCIOĞLU (*Çankaya Üniversitesi*)
- Nejla GEZMİŞ (*Kırıkkale Üniversitesi*)
- Özlem DAĞ TARCAN (*Ankara Üniversitesi*)

Baş Editörden...

1988 yılında yayın hayatına başlayan, Dilbilim ve Dil Öğretimi konusunda alana birçok açıdan katkı sağlamanın yanı sıra ülkemizde belirli alt disiplinlerin gelişmesine de öncülük eden Dil Dergisinin 176. cildinin, 1. sayısıyla karşınızda olmanın mutluluğu içindeyiz. Arka planında uzun emeklerin bulunduğu bu sayının oluşmasında katkıları bulunan yazarlara ve gelen yazıların değerlendirilmesi sürecinde akademik birikimlerini esirgemeyen hakemlerimize ve alan editörlerimize şükran borçluyuz.

Dil Dergisi Haziran 2025 sayısı, aşağıda temel bulguları ve savunuları açısından tanıtacağım 5 özgün araştırmayı okurlarına sunmakta:

Fikriye Gündüz ve Dilek Kocayanak, *“Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde olgusal ve oluşsal adlaştırma yapısına uygulamalı bir bakış: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi TÖMER örneği”* başlıklı çalışmalarında, öğrencilerin -mA, -DİK ve -(y)AcAK adlaştırma eklerini bilme ve kullanma durumları ile adlaştıran eylemin oluşsal/olgusal olma durumuna göre nasıl, ne sıklıkta kullandıklarını göstermektedir.

Filiz Mergen, *“Türkçedeki duygu sözcükleri ve duygu yüklü sözcükler”* başlıklı araştırmasında, ana dili Türkçe olan bireylerden bir liste halinde verilen sözcükleri alanyazında kabul edilen ölçütlere göre iki gruba ayırmalarını istemiştir. Buna göre, ilk grupta, doğrudan duygulara işaret eden sözcüklerin (üzüntü, sevinç), ikinci grupta ise doğrudan duygulara işaret etmeyen, ancak bunları çağrıştıran sözcüklerin (ölüm, düğün) yer alması gerektiği söylenmiştir. Katılımcıların uzlaşma oranları göz önünde bulundurularak, bu sözcükler duygu sözcükleri ve duygu yüklü sözcükler olarak ayrılmış ve bir liste halinde sunulmuştur.

Mine Güven, *“Çevrimiçi haberlerde çokkipli metin üretimi ve yeniden biçimlendirme üzerine”* başlıklı makalesinde, çevrimiçi haber metni üretiminde başvurulan yöntemlere ve metin üretimi sırasında gerçekleştirilen (sözel) işlemlere odaklanmaktadır. TRTHaber internet sitesinde yayınlanmış 100 adet haberden oluşan bir veri tabanı, nitel yöntemle çözümlenmiş olup elde edilen bulgular, metin üretiminde öne çıkan yöntemlerin, alıntılama, özelleştirme, derleme ve kurum-içi üretim olduğunu göstermektedir. Araştırma sonucunda, kurumsal dili korumak amacıyla gerçekleştirilen yeniden biçimlendirmenin klasik retorik işlemler arasında yer alan sözel işlemleri kapsayan bir üst ülam olduğu ileri sürülmektedir.

Hamide Çakır Sarı, “*Türkçe akademik kitap tanıtım yazılarında tutum kaynakları*” başlıklı çalışmasında, Türkçe kitap tanıtım yazıları tutum kaynakları (*attitude resources*) kullanımı bakımından ve araştırmanın bütüncesi, 2000–2018 yılları arasında yayımlanmış Sosyal Bilimler (Dilbilim, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı) ve Fen Bilimleri (Fen Eğitimi, İstatistik, Matematik) alanında rastlantısal örneklem yöntemiyle seçilmiş 30 kitap tanıtım yazısından oluşmaktadır. Elde edilen bulgular, Türkçe akademik kitap tanıtımlarında olumlu özbeğeni (*appreciation*) kaynaklarının baskın olduğunu, hüküm (*judgement*) ve duyuşsal etki (*affect*) tutum kaynaklarının ise sınırlı bir şekilde kullanıldığını göstermektedir.

Sıdika Büyük ve Ergün Hamzadayı, tez özeti türündeki “*Türkçe öğretmenlerinin yazma edimine yönelik metaforik algıları*” başlıklı araştırmalarında, Türkçe öğretmenlerinin yazma edimine yönelik metaforik algılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesini amaçlamış ve tarama deseni kullanmıştır. Araştırma bulguları, Türkçe öğretmenlerinin yazmayı daha çok iletişim bağlamında ele aldıkları, yazmaya ilişkin olumlu algıya sahip oldukları, öğretmenlerin yazmaya ilişkin algılarının cinsiyete ve görev yapılan yerleşim yerine göre farklılaştığı yönündedir.

Keyifli okumalar dileriz...

Doç. Dr. Bahtiyar Makaroğlu

Dil Dergisi Baş Editörü

Haziran 2025-Ankara

Bu sayıda...
(In this issue...)

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OLGUSAL
VE OLUŞSAL ADLAŞTIRMA YAPISINA UYGULAMALI BİR BAKIŞ:
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ TÖMER ÖRNEĞİ**
*A PRACTICAL LOOK AT FACTUAL AND NON-FACTIVE NOMINALIZATION
STRUCTURE IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE: THE CASE
OF NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ UNIVERSITY TÖMER*

- Fikriye GÜNDÜZ
- Dilek KOCAYANAK

1

TÜRKÇEDEKİ DUYGU SÖZCÜKLERİ VE DUYGU YÜKLÜ SÖZCÜKLER
EMOTION WORDS AND EMOTION-LADEN WORDS IN TURKISH

- Filiz MERGEN

31

**ÇEVİRİMİÇİ HABERLERDE ÇOKKİPLİ METİN ÜRETİMİ
VE YENİDEN BİÇİMLENDİRME ÜZERİNE**
*ON MULTIMODAL TEXT PRODUCTION AND
REFORMULATION IN ONLINE NEWS*

- Mine GÜVEN

55

TÜRKÇE AKADEMİK KİTAP TANITIM YAZILARINDA TUTUM KAYNAKLARI
ATTITUDE RESOURCES IN TURKISH ACADEMIC BOOK REVIEWS

- Hamide ÇAKIR SARI

80

**TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN YAZMA EDİMİNE YÖNELİK
METAFORİK ALGILARI**

*METAPHORIC PERCEPTIONS OF TURKISH LANGUAGE TEACHERS
TOWARDS THE ACT OF WRITING*

- Sıdika BÜYÜK
- Ergün HAMZADAYI

103

ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

ETHICAL PRINCIPLES AND PUBLICATION POLICY

133

